

Warszawa, 30 sierpnia 2013

Stanowisko Związku Przedsiębiorców i Pracodawców (ZPP), Krajowego Związku Plantatorów Tytoniu (KZPT) i Polskiego Stowarzyszenia Przemysłu Tytoniowego (PSPT) w sprawie rozwiązań regulacyjnych i podatkowych nakierowanych na zwalczanie szarej strefy wyrobów tytoniowych w Polsce.

Jako organizacje reprezentujące drobny biznes, polskich plantatorów tytoniu i polskich producentów wyrobów tytoniowych szczególnie doceniamy zaangażowanie Ministerstwa Gospodarki w toczące się w Brukseli prace nad dyrektywą tytoniową i starania by zminimalizować jej negatywne skutki dla Polski związane z poszerzeniem się szarej strefy wyrobów tytoniowych. Jednocześnie chcemy podkreślić, że zjawisko nielegalnego obrotu wyrobami tytoniowymi – zarówno papierosami jak i tytoniami do palenia już teraz zabija miejsca pracy w Polsce, uszczupla dochody drobnego handlu, plantatorów tytoniu i producentów. Ma ono szeroki zasięg jako, że środowisko gospodarcze w które uderza szara strefa jest szczególnie liczne. Ponad 60 tysięcy ludzi zajmuje się uprawą tytoniu w 14,5 tysiącach gospodarstw rolnych, w 120 tysiącach punktów handlowych sprzedających wyroby tytoniowe pracuje 500 tysięcy ludzi a w fabrykach tytoniowych ponad 6 tysięcy pracowników. Gwałtowny wzrost szarej strefy na rynku wyrobów tytoniowych obserwowany w ostatnich kilku miesiącach sprawia, że ich miejsca pracy są zagrożone.

Ostatnie doniesienia prasowe o katastrofalnym załamaniu się legalnego rynku tytoniowego (Uważam Rze 29 lipca , Polityka 21 sierpnia, Puls Biznesu 13 sierpnia) potwierdzają nasze codzienne obserwacje rynku. Alarmującą sytuację sygnalizują również badania wyspecjalizowanych firm badawczych. Według raportu Project Star badawczej firmy KPMG szara strefa wyrobów tytoniowych już w 2012 roku jest już szacowana na ponad 12 miliardów sztuk (6,2 miliarda papierosów i 6 miliardów tytoniu do palenia) i było to już ponad 20% rynku tytoniowego w Polsce. Pierwsza połowa roku 2013 przyniosła dalszy dramatyczny odływ konsumentów do szarej strefy. Według ostatniego badania firmy Almares rynek nielegalnych papierosów szacowany jest na 15%. Z kolei porównanie rosnącej sprzedaży tubek i bibulek tytoni do palenia szacowane na podstawie badania firmy AC Nielsen z gwałtownie spadającą

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Rada Nadzorcza: Robert Gwiazdowski – przewodniczący, Damian Rutkowski – zastępca przewodniczącego
Członkowie: Jolanta Wiśniewska, Zbigniew Sulewski, Marcin Maj
Zarząd: Cezary Kaźmierczak – prezes, Tomasz Pruszczyński – wiceprezes

ilością legalnego tytoniu do palenia pozwala stwierdzić, że już ponad 2/3 rynku tytoni do palenia w Polsce znajduje się w szarej strefie.

Tak szybki wzrost szarej strefy jest wynikiem zbyt szybkich podwyżek akcyzy. W ostatnich 10 latach podatki w cenie paczki papierosów wzrosły niemal o 200% - ponad 3 razy bardziej niż poziom wynagrodzeń. Już teraz akcyza na papierosy to 87,5 EUR na 1000 sztuk mimo że na doświadczenie do przewidzianego Dyrektywą 2011/64/WE poziomu 90 EUR Polska ma czas do 1 stycznia 2018 roku. W efekcie duża liczba, szczególnie mniej zamożnych konsumentów, masowo ucieka do szarej strefy co ma katastrofalny wpływ na zagrożenie wzrastającym bezrobociem a także pozbawia budżet państwa znaczących wpływów. Należy podkreślić, że z legalnego rynku do szarej strefy odchodzą szczególnie konsumenci najbiedniejsi, którzy są klientami tzw. segmentu taniego stanowiącego 60% całkowitej konsumpcji w Polsce. Do produkcji papierosów z tego właśnie segmentu trafia większość uprawianego w Polsce tytoniu, z którego uprawy żyje w Polsce prawie 60.000 rolników. To ten właśnie segment z racji swej wielkości generuje największą, jeśli chodzi o wartości absolutne, marżę dla sprzedawców i to w tym segmencie operują firmy tytoniowe z polskim kapitałem.

Szacuje się, że straty wynikające z szarej strefy wyrobów tytoniowych w Polsce pozbawiają budżet państwa ponad 4 miliardy złotych rocznie. Te pieniądze zamiast do kasy państwa wpływają do kieszeni przestępców, którzy zachęteni niskim poziomem kar grożących za przestępstwa akcyzowe podejmują tę intratną działalność niszczącą także tysiące miejsc pracy.

By ustabilizować tę dramatyczną sytuację i ratować miejsca pracy ZPP, KZPT i PSPT apelują by kształtując krajowe środowisko regulacyjne:

- a) Zwolnić tempo podwyżek akcyzy i skorelować je z tempem wzrostu wynagrodzeń lub tempem inflacji by ustabilizować rynek i pozwolić konsumentom powrócić na legalny rynek.
- b) Zwracać szczególną uwagę by żadne unormowania regulacyjne bądź podatkowe dodatkowo nie obciążały tej części rynku z której ucieka do szarej strefy największa liczba konsumentów czyli segmentu tanich wyrobów tytoniowych. W szczególności, następujące zmiany podatkowe dyskryminowałyby segment tani i przyspieszały odpływ konsumentów do szarej strefy, jednocześnie zwiększające zagrożenie dla zatrudnienia i kontynuacji działalności tysięcy przedsiębiorców i rolników:

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Rada Nadzorcza: Robert Gwiazdowski – przewodniczący, Damian Rutkowski – zastępca przewodniczącego
Członkowie: Jolanta Wiśniewska, Zbigniew Sulewski, Marcin Maj
Zarząd: Cezary Kaźmierczak – prezes, Tomasz Pruszczyński – wiceprezes

- zmiana struktury akcyzy poprzez obniżenie elementu procentowego przy jednoczesnym nadmiernym podwyższeniu elementu kwotowego (skutkiem takiej zmiany byłoby podwyższenie akcyzy dla segmentu taniego bardziej niż dla innych, droższych segmentów cenowych;
 - Zwiększenie poziomu minimalnej akcyzy ponad poziom 100% akcyzy liczonej od średniej ceny detalicznej z poprzedniego roku (podwyższenie wskaźnika ponad 100% skutkowałoby wprowadzeniem dodatkowego opodatkowania tylko dla segmentu taniego).
- c) Wprowadzić skuteczną walkę z szarą strefą np. poprzez odpowiedni system kar za przestępstwa akcyzowe który ograniczy atrakcyjność finansową tego procederu oraz zwiększyć uprawnień służb zajmujących zwalczaniem się szarej strefy, regulacja obrotu maszynami do produkcji wyrobów tytoniowych, itp.

W obliczu dramatycznej sytuacji na rynku wyrobów tytoniowych i zagrożeniu tysięcy miejsc pracy apelujemy o podjęcie natychmiastowych działań które pozwolą powstrzymać rozwój szarej strefy i uratować byt tysięcy polskich pracowników.

Cezary Kaźmierczak

Prezes

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Lech Ostrowski

Prezes

Krajowy Związek Plantatorów Tytoniu

Grzegorz Wargocki

Członek Zarządu

Polskie Stowarzyszenie Przemysłu Tytoniowego

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Rada Nadzorcza: Robert Gwiazdowski – przewodniczący, Damian Rutkowski – zastępca przewodniczącego

Członkowie: Jolanta Wiśniewska, Zbigniew Sulewski, Marcin Maj

Zarząd: Cezary Kaźmierczak – prezes, Tomasz Pruszczyński – wiceprezes